

Mikä sua estää?

Tavoitteet:

- Tutustua vammaiseksi itsensä identifioituvien ihmisten arkeen sellaisena kuin vammaisaktivistit sen itse kuvaavat.
- Pohtia, millaisia tarinoita vammaisuudesta jää piiloon ja minkäläisten tarinoiden kautta vammaiset itse kuvaavat elämäänsä.
- Pohtia sitä, millaisia tarinoita vammaisuudesta olemme tottuneet mediassa näkemään ja miten tehtävän materiaalit eroavat niistä.

Aika: 60 min

Ryhmäkoko: 2–4 henkilön pienryhmissä.

Tarvikkeet: Jokaiselle pienryhmälle vähintään yksi laite (älypuhelin, tabletti tai tietokone), jota voi käyttää mediasisältöihin tutustumiseen. Paperia ja kyniä muistiinpanojen tekemistä varten.

Tehtävän kulku:

Jaa oppilaat 2–4 hengen ryhmiin. Tutustukaa tehtävän liitteenä olevaan listaan erilaisista vammaisaktivisteista ja ihmisistä, joiden elämää vammaisuus tai pitkäaikaissairaudet koskettavat. Pyydä jokaista pienryhmää tutustumaan 3–4 sometiliin, videoon tai podcastiin. Instagram-tileihin tutustuminen vaatii kirjautumisen, mutta muihin mainittuihin sisältöihin pystyy tutustumaan myös ilman omaa sometiliä. Mikäli ryhmä valitsee tutustua pidempään sisältöön (esim. Ted Talks tai podcast-jakso), voit ohjeistaa katsomaan/kuuntelemaan esim. ensimmäiset 10 minuuttia.

Pyydä oppilaita tutustumisen aikana kirjaamaan ylös, minkälaisia asioita kyseinen vammaisaktivisti/pitkäaikaissairas nostaa esille ja mistä hän haluaa lisätä tietoisuutta.

Sisältöihin tutustumisen jälkeen ohjeista oppilaita keskustelemaan ryhmissä:

1. Millaisia teemoja valitsemissanne materiaaleissa käsiteltiin?
2. Olivatko esille tulleet asiat/teemat teille uusia? Yllätytkö jostakin?
3. Oletko, ennen törmännyt sometileihin/podcasteihin/tubettajiin, joihin tutustuitte? Oliko annetussa listauksessa tuttuja nimiä?
4. Mitä uutta opit vammaisuudesta?
5. Oletko aiemmin kuullut puhuttavan vammaisten kohtaamasta syrjinnästä?

6. Miltä materiaaleihin tutustuminen tuntui?
7. Mitä haluaisit kysyä sometilin pitäjältä / Ted Talkin puhujalta?

Keskustelun jälkeen pienryhmät koostavat pohdinnoistaan yhteisen tuotoksen, jonka avulla ryhmä jakaa ajatuksiaan muulle ryhmälle. Tuotosten tarkoitus ei ole olla täydellisen valmiita esityksiä, vaan niissä saa näkyä ajatusten ja oivallusten keskeneräisyys sekä asioiden ääneen pohtiminen.

Toteutustapoja on useita, joista kukin ryhmä voi valita mieleisensä. Ryhmä voi laatia esimerkiksi miellekartan, piirtää sarjakuvan tai äänittää ääniviestin kännykän ääninauhurin avulla.

Tekemisessä saavat vapaasti kuulua tauot ja miettiminen, eikä haittaa, vaikka sekoilee sanoissa. Myös visuaalinen esitys saa olla muistiinpanomainen. Tärkeintä on pohtia kysymyksiä yhdessä ja keskustella toisten kanssa sekä valmistautua esittelemään oman ryhmän keskustelua muulle ryhmälle.

Pari-/ryhmätyöskentelyn jälkeen palataan yhteisesti pohtimaan esitettyjä kysymyksiä. Ennen ryhmätyöskentelyn tuotosten esittelyä kukin ryhmä kertoo, mihin tileihin tai materiaaleihin tutustui.

Tehtävän purku:

Pohtikaa yhteisesti ryhmässä.

- Miltä tehtävä tuntui, mitä ajatuksia se herätti?
- Oliko tehtävä haastava vai helppo?
- Muuttiko tehtävä suhtautumistasi vammaisuuteen?

Tehtävää voidaan purkaa myös erilaisilla alustoilla, kuten Jamboard/Flinga, joihin kirjoitetaan purkuun liittyviä kysymyksiä.

Kotitehtäväksi voi ohjeistaa tutustumaan lisää eri sometileihin ja katsomaan ainakin yhden videon/ TED Talkin.